Toelichting

Betreft Toelichting verkeersaspecten locatieonderzoek brede school

Ons kenmerk LEU167-0001/WVE

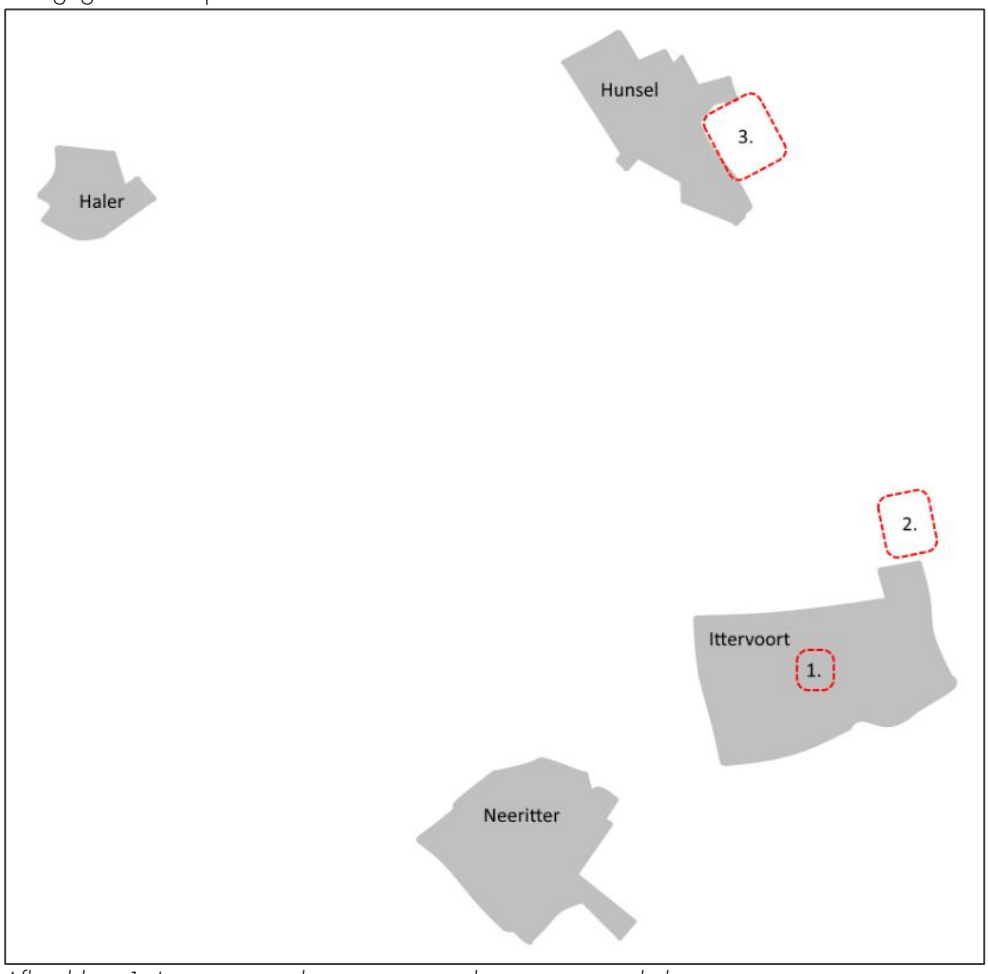
Datum 25 april 2018

Behandeld door Bjorn Loenis

Inleiding

De vier schoolgemeenschappen uit de kernen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter zijn voornemens omwille van toekomstbestendigheid te fuseren. Deze fusie vraagt om een nieuwe locatie van de brede school. De brede school dient meerdere functies te combineren, te weten: basisschool, kinderopvang, sportvoorziening en bibliotheek. Vanwege de brede opzet van de school zal deze een verkeersaantrekkende werking hebben op zowel fiets- als autoverkeer.

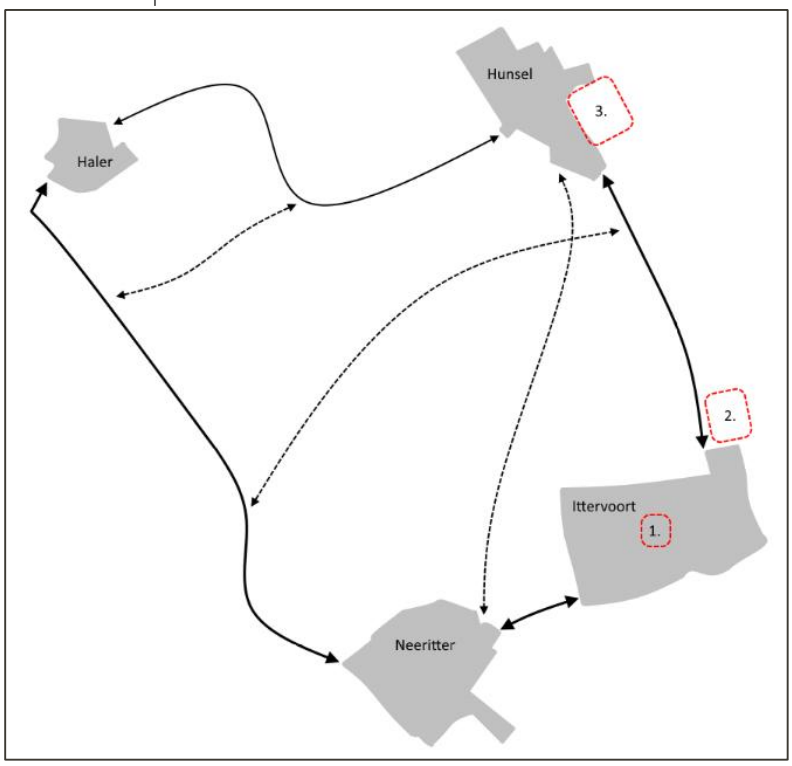
Er heeft reeds een locatieonderzoek plaats gevonden naar geschikte locaties. Drie locaties zijn aangewezen waarvan één in de woonkern Ittervoort is gelegen, één aan de rand van de woonkern Ittervoort en één in de woonkern Hunsel. In onderstaande afbeelding zijn de drie potentiele locaties weergegeven ten opzichte van de woonkernen.

Afbeelding 1: Ligging woonkernen ten opzichte van potentiele locaties

Huidige functie en vormgeving wegen

De voornaamste verbindingen in de huidige verkeerstructuur lopen in de vorm van een "U", met een minder duidelijke verbinding tussen Haler en Hunsel. Ittervoort en Neeritter liggen op korte afstand van elkaar en zijn verbonden via een lokale weg en sluiten allebei aan op de zuidelijker gelegen N273. Vanaf de N273 lopen twee hoofdwegen naar het noordenwesten/noorden, één richting Stamproy en de ander richting Ell en de N280. Haler ligt aan de weg richting Stamproy, maar is in de overige richtingen alleen bereikbaar via plattelandswegen. Hunsel ligt op de route Ittervoort-N280 en is in de overige richtingen ook enkel via plattelandswegen te bereiken. In onderstaande afbeelding zijn de voornaamste verbindingswegen weergegeven met een doorgetrokken lijn en de smalle plattelandswegen in oostwestelijke richting met een onderbroken lijn.

Afbeelding 2: Verbindingen woonkernen

Inrichting van de belangrijkste wegen

De Driessensstraat verbindt de woonkernen van Ittervoort en Neeritter en wordt met name gebruikt door lokaal verkeer (doorgaand verkeer zal eerder gebruik maken van de N273). De Driessensstraat kent een snelheidslimiet van 60 km/uur. Langs de zuidzijde van de weg loopt een vrijliggend fietspad voor beide rijrichtingen. Gelet op de wegbreedte en het vrijliggend fietspad kan worden geconcludeerd dat deze weg geschikt is voor vlot en veilig afwikkelen van extra (fiets)verkeer.

Afbeelding 3: Inrichting Driessensstraat (Ittervoort - Hunsel)

De Sniekstraat tussen Neeritter en Haler maakt onderdeel uit van de verbindingsroute tussen de N292 in het noordwesten en de N273 in het zuidoosten. De inrichting van de Sniekstraat komt overeen met die van een erftoegangsweg buiten de bebouwde kom (60 km/uur), maar de snelheidslimiet op de Sniekstraat is ingesteld op 80km/uur. Langs de oostzijde van de weg loopt een vrijliggend fietspad voor beide rijrichtingen. Ook hier kan geconcludeerd worden dat de weg geschikt is voor vlot en veilig afwikkelen van extra (fiets)verkeer.

Afbeelding 4: Inrichting Sniekstraat (Neeritter - Haler)

De Kallestraat en het verlengde hiervan, verbindt Hunsel en de omliggende dorpen met Ittervoort en de N273 in het zuiden. Op de Kallestraat geldt een snelheidslimiet van 80 km/uur. Langs de oostzijde van de Kallestraat loopt een vrijliggend fietspad voor beide rijrichtingen. Vergeleken met de overige verbindingswegen is de Kallestraat breder waardoor aparte rijstroken zijn aangegeven per rijrichting, gescheiden door een dubbele streep. De functie en vormgeving van de weg zijn primair bedoeld voor de afwikkeling van verkeer en geschikt om extra (fiets)verkeer vlot en veilig af te wikkelen.

Afbeelding 5: Inrichting Kallestraat/Brigittastraat (Ittervoort - Hunsel)

Er is geen directe verbinding tussen Hunsel en Haler waardoor verkeer gebruik dient te maken van meerdere wegen. De voornaamste route bestaat uit de wegen: Eikesstraat, Hosterstraat en Isidoorstraat. Alle drie de wegen kennen een gelijksoortige inrichting in de vorm van een erftoegangsweg met een snelheidslimiet van 60 km/uur. In tegenstelling tot de overige verbindingswegen loopt er langs deze route (en omliggende wegen) geen vrijliggend fietspad. De wegen hebben in mindere mate een kern verbindende functie waardoor de hoeveelheid verkeer lager zal uitvallen, vergeleken met de overige verbindingswegen. Echter, vanuit het oogpunt verkeersveiligheid is het minder veilig wanneer fiets- en autoverkeer gemengd wordt op de rijbaan.

Afbeelding 6: Inrichting Eikesstraat (links) en Hosterstraat (rechts), (Hunsel - Haler)

In Afbeelding 2 zijn de smalle plattelandswegen (onderbroken lijnen) weergegeven die mogelijk als alternatieve route kunnen dienen in plaats van de hoofdverbindingswegen. Wat betreft de afstand zouden deze wegen een goed alternatief bieden maar wat betreft de inrichting zijn deze wegen minder geschikt. De inrichting bestaat uit een enkele rijloper van ongeveer drie meter breed met onverharde berm. De wegen geven toegang tot de percelen langs de weg, waarvan het merendeel gebruikt wordt voor landbouw. De smalle wegbreedte en de onverharde berm maken het lastig voor autoverkeer om elkaar te passeren. Het inhalen van twee fietsers die naast elkaar fietsen is lastig en daarnaast ook nog gevaarlijk voor de fietsers. Voor fietsverkeer kan de aanwezigheid van landbouwverkeer voor gevaarlijke situaties zorgen. Daarnaast speelt sociale veiligheid een belangrijke rol voor het fietsverkeer aangezien er weinig woonhuizen liggen, geen verlichting aanwezig is en er weinig overig verkeer komt.

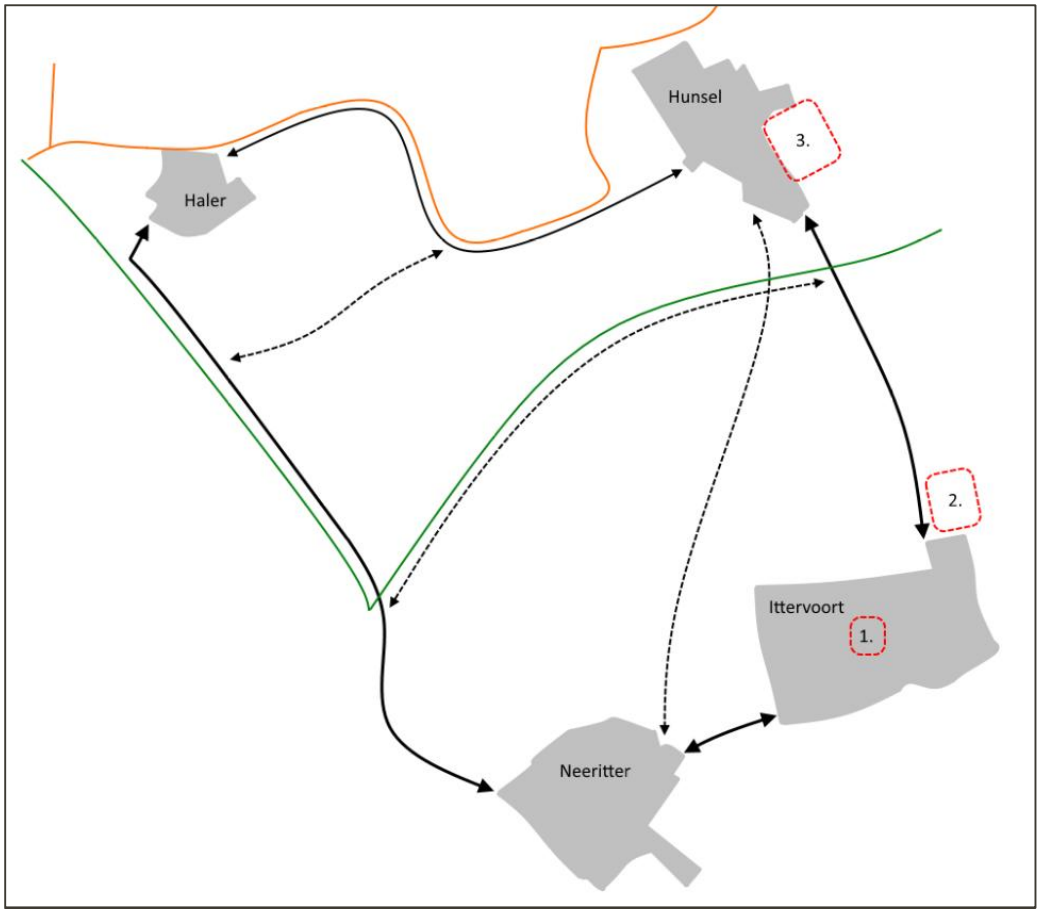
Afbeelding 7: Inrichting overige wegen, voorbeeld: Smidstraat

Fietsroutes t.o.v. landbouwroutenetwerk

De gemeente Leudal heeft een Kwaliteitsnet Landbouwverkeer opgesteld waarover het doorgaande landbouwverkeer wordt afgewikkeld. Het idee is dit op het kwaliteitsnet alle landbouwvoertuigen probleemloos kunnen rijden en worden wegen dusdanig aangelegd dat zowel de gebruikers als de overige weggebruikers geen hinder ondervinden. Daarnaast heeft de gemeente Leudal er voor gekozen om aansluitend op dit kwaliteitsnet een lokaal netwerk op te stellen zodat de agrariërs binnen de gemeente een fijnmazig net hebben waarop zij zich kunnen verplaatsen (Landbouwscan Leudal).

In Afbeelding 8 is het Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer t.o.v. het hoofdwegennetwerk te zien waarin onderscheid is gemaakt tussen het kwaliteitsnet (groen) en het lokale net (oranje). Het kwaliteitsnet landbouwverkeer heeft overlap met de doorgaande routes tussen de woonkernen. Het kwaliteitsnet maakt gebruik van de Sniekstraat (tussen Haler en Neeritter) tot aan de Smidstraat. Langs de Sniekstraat loopt een vrijliggend fietspad waardoor fietsers en landbouwverkeer fysiek gescheiden zijn. Het is enkel op het kruispunt Sniekstraat – Smidstraat dat fiets- en landbouwverkeer met elkaar in aanraking kunnen komen. Een ander conflictpunt ligt op de Kallestraat (tussen Ittervoort en Hunsel) ter hoogte van de Smidstraat. Hier kruisen fietsers (noord – zuid) en landbouwverkeer (oost – west) elkaar op het kruispunt. Beide locaties liggen op de doorgaande weg tussen de woonkernen waardoor alternatieve (realistische) routes niet voorhanden zijn.

In Afbeelding 8 is te zien dat het lokale landbouwnet grotendeels overeen komt met de doorgaande route tussen Hunsel en Haler. Op deze wegen zijn enkel fietssuggestiestroken aanwezig waardoor fietser en landbouwverkeer de weg delen. Zowel zuidelijk als noordelijk van de doorgaande route loopt het landbouwnetwerk waardoor alternatieve routes tussen Haler en Hunsel niet voorhanden zijn. In de huidige situatie dienen kinderen uit Haler naar Hunsel te reizen omdat er geen schoolvoorziening in Haler is. Mogelijke conflicten vinden ook al plaats in de huidige situatie en de nieuwe locatie zal niet leiden tot verandering. Een mogelijk alternatief voor fietsers is omrijden via Neeritter waarbij gebruik wordt gemaakt van het vrijliggend fietspad. Het aanleggen van een vrijliggend fietspad tussen Hunsel en Haler is ook een alternatief maar het is de vraag of dit noodzakelijk is o.b.v. fietser aantallen.

Afbeelding 8: Ligging Kwaliteitsnet Landbouwverkeer t.o.v. het hoofdwegennetwerk

Naast het kwaliteitsnet Landbouwverkeer heeft de gemeente Leudal ook een recreatief fietsnetwerk opgesteld. Hierbij valt op dat het recreatieve fietsnetwerk deels overeenkomt met de route tussen Haler en Hunsel en ook een deel van de Sniekstraat tussen Neeritter en Haler deelt. Ook hier dient aandacht besteed te worden aan de verkeersveiligheid van fietsers.

Bereikbaarheid potentiële locaties

Het samenvoegen van faciliteiten betekent dat gebruikers verder dienen te rijden/fietsen om op de bestemming te geraken. Er wordt gekeken hoeveel de reisafstand bedraagt per woonkern om vervolgens te bepalen welke locatie het meest bereikbaar is.

Tabel 1 geeft voor elke woonkern de reisafstand weer voor elk van de drie mogelijke locaties. Voor Haler is de reisafstand het grootst, al is de toename aan reisafstand minder groot aangezien Haler geen eigen basisschool meer heeft en gebruik maakt van de school in Hunsel.

Tabel 1: Afstand in km tussen woonkern en locatie

Van/Naar	1. Basisschool Ittervoort	2. Heijerveld Ittervoort	3. Kallestraat Hunsel
Ittervoort	0,5	0,5	2,2
Neeritter	1,5	2	3
Hunsel	2,5	1,8	0.5
Haler	5,2	4,3	3,1

Tabel 1 geeft inzicht in de reisafstand maar houdt geen rekening met de aantallen (kinderen) die daarmee gemoeid zijn. Op basis van de te vervullen functies van de brede school, is te verwachten dat het grootste deel van het verkeer gegenereerd wordt door de basisschool en de kinderopvang. Op basis van de leerlingaantallen is een berekening gemaakt voor de bereikbaarheid van elke locatie. Uitgangspunt hierbij is het aantal leerlingen per woonkern: Ittervoort 93, Neeritter 69, Hunsel 63 en Haler 5. De bereikbaarheid op basis van herkomst (woonkern) en bestemming (nieuwe locatie) is weergegeven in Tabel 2 (hoe lager de waarde, hoe beter).

Tabel 2: Bereikbaarheid per locatie

Van/Naar	1. Basisschool Ittervoort	2. Heijerveld Ittervoort	3. Kallestraat Hunsel
Ittervoort	46,5	46,5	204,6
Neeritter	103,5	138	207
Hunsel	157,5	113,4	31,5
Haler	26	21,5	15,5
Totaal	333,5	319,4	458,6

Op basis van het aantal leerlingen per woonkern is de locatie Heijerveld in Ittervoort het meest centraal gelegen. Echter, de brede school vervult ook de functie van bibliotheek en sportvoorziening en deze zijn niet meegenomen in de bovenstaande berekening (ook al genereren ze minder verkeer). De functies bibliotheek en sportvoorziening zullen gebruikt worden door inwoners van de vier woonkernen. Als er gekeken wordt naar het aantal inwoners per kern dan komt deze grotendeels overeen met de verdeling van de leerlingen, gemiddelde afwijking van 4,5%. Op basis hiervan kan er geconcludeerd worden dat de verdeling van kinderen en inwoners over de dorpen overeenkomt en dat op basis van deze verdeling de locaties binnen Ittervoort beter scoren dan de locatie in Hunsel.

Verkeerskundige beoordeling van de drie voorkeurslocaties

Gezien de functies die de brede school gaat vervullen is het wenselijk dat de school op een locatie komt te liggen die zowel voor langzaam als snel verkeer goed te bereiken is, waarbij de overlast voor omwonenden (toename verkeer en parkeren) minimaal is. In deze notitie staan vooral bereikbaarheid en verkeersveiligheid centraal. Vanuit deze optiek worden de drie mogelijke locaties verkeerskundig beoordeeld.

Locatie 1: Huidige basisschool Ittervoort

De huidige basisschool in Ittervoort is gelegen in de woonwijk, wat geldt als zone30. De toegangswegen binnen de wijk zijn gelijkwaardig waardoor er op basis van het wegennetwerk geen duidelijke toegangsroute is. Het verkeer richting de school zal gebruik maken van verschillende woonstraten in plaats van één aangewezen ontsluitingsweg. De woonwijk wordt ontsloten via de Margarethastraat in het zuiden en de Brigittastraat in het oosten. De school is gelegen in het midden van de woonwijk waardoor deze goed bereikbaar is voor inwoners van Ittervoort, met name voor fietsers en voetgangers. Verkeer van buiten Ittervoort zal gezien de afstand eerder met de auto komen en kan de school alleen bereiken via de zone30. De nieuwe functies van de brede school zullen meer verkeer aantrekken dan de huidige functie. Wijkbewoners zullen opzien tegen de toename aan verkeersbewegingen en geparkeerde wagens. Van de vier woonkernen is Ittervoort de grootste waardoor het logisch is dat een locatie in Ittervoort goed scoort wat betreft de bereikbaarheid. Verkeer vanuit de overige dorpen zal een grotere afstand moeten afleggen waardoor meer mensen geneigd zijn om de auto te nemen in plaats van de fiets. Dit zorgt voor een verdere toename van de verkeersdruk in de woonstraten rondom de school.

Locatie 2: Heijerveld Ittervoort

De locatie Heijerveld ligt aan de noordelijke rand van Ittervoort, direct aan de Brigittastraat. Heijerveld ligt het meest centraal van de drie mogelijke locaties. De ontsluiting vindt plaats via de Brigittastraat waardoor deze locatie vrij simpel en direct te bereiken is. Het voordeel ten opzichte van Locatie 1 is dat het verkeer niet door de omliggende woonstraten hoeft te rijden maar direct vanaf de Brigittastraat de locatie kan

bereiken. Ter hoogte van de locatie is al een fietsoversteekplaats aanwezig zodat fietsers richting Ittervoort en Neeritter veilig kunnen oversteken. Fietsers in noordelijke richting kunnen direct bij het verlaten van de locatie al gebruik maken van het vrijliggend fietspad. Vanuit Ittervoort ligt de locatie op korte afstand waardoor deze gemakkelijk te bereiken is voor voetgangers en fietsers. Vanuit Hunsel is de locatie gemakkelijk te bereiken via de Kallestraat waarbij de fietsers gescheiden zijn. Verkeer vanuit Haler dient gebruik te maken van de plattelandswegen waarbij langzaam en snel verkeer gemengd zijn op de rijbaan. Verkeer vanuit Neeritter dient door de woonkern van Ittervoort te rijden om bij het Heijerveld te komen en zal op bepaalde tijden voor extra verkeersdruk zorgen. Een aandachtspunt voor het fietsverkeer vanuit Neeritter is de oversteek op het kruispunt Margarethastraat - Birgittastraat. Op het moment is daar geen fietsoversteekvoorziening aanwezig om de fietsers te helpen bij de oversteek.

Locatie 3: Kallestraat Hunsel
De locatie aan de Kallestraat ligt aan de zuidelijke rand van Hunsel. De locatie ligt direct naast en wordt ontsloten door de Kallestraat. Gezien de korte afstand vanaf Hunsel is de locatie gemakkelijk te bereiken voor fietsers en voetgangers. De Kallestraat is de verbindingsweg tussen Hunsel en Ittervoort en zorgt ervoor dat de locatie goed bereikbaar is vanuit Ittervoort, waarbij fietsverkeer gescheiden is van het gemotoriseerd verkeer. Verkeer vanuit Neeritter dient door de kern van Ittervoort te rijden wat zal leiden tot een toenemende verkeersdruk op de doorgaande wegen. Verkeer vanuit Haler dient gebruik te maken van plattelandswegen waarbij snel en langzaam verkeer gemengd wordt op de rijbaan. De locatie aan de Kallestraat is minder centraal gelegen dan de andere twee locaties aangezien verkeer uit de twee grootste dorpen (Ittervoort en Neeritter) een grotere afstand moet afleggen.

Conclusie

De locatiekeuze van de brede school hangt af van vele factoren waarbij in de afweging bereikbaarheid en verkeersveiligheid een rol spelen. Welke locatie er ook gekozen wordt, er is altijd een woonkern waarvoor maatregelen de verkeersveiligheid kunnen verbeteren. Verkeerskundig gezien is er slechts gering onderscheid tussen de onderzochte locaties en is het lastig om onderbouwd een voorkeur uit te spreken voor de ene of de andere locatie. De drie locaties liggen tussen Ittervoort en Hunsel of in het centrum van Ittervoort waardoor het verkeer zich, ongeacht van de locatiekeuze, over ongeveer dezelfde route dient te verplaatsen. Zo dient verkeer vanuit Haler altijd gebruik te maken van de plattelandswegen zonder fietsvoorzieningen. De aanleg van fietsvoorzieningen is van toegevoegde waarde voor elke locatie.

Het is niet mogelijk om conflicten tussen fietser en landbouwverkeer geheel te voorkomen maar op de doorgaande wegen is het aantal conflictpunten beperkt (één op de Sniekstraat en één op de Kallestraat). Enkel op de doorgaande weg tussen Hunsel en Haler delen fietser en landbouwverkeer de weg voor het grootste gedeelte van de route. De aanleg van een vrijliggend fietspad is hier wenselijk, al is het de vraag of dit realistisch/noodzakelijk is o.b.v. fietsaantallen. Bij keuze voor Locatie 1 of 2 (in Ittervoort) komt minder verkeer in aanraking met landbouwverkeer dan wanneer gekozen wordt voor Locatie 3.

Op basis van het wegennetwerk in combinatie met de herkomst en bestemming van het verkeer kan er een lichte voorkeur worden uitgesproken voor de locaties in Ittervoort. Aangezien het niet wenselijk is om extra verkeer af te wikkelen binnen een woonwijk en de locatie meer centraal gelegen is, kan er een voorkeur uitgesproken worden voor de locatie Heijerveld. Aandachtspunten bij deze locatie zijn de fietsoversteek van het kruispunt Margerethastraat – Birgittastraat en het ontbreken van fietsvoorzieningen op de route Haler-Hunsel. Wat betreft gemotoriseerd verkeer zijn de wegen dusdanig ingericht dat deze het verkeer vlot en veilig kunnen afwikkelen.

Bijlagen